

Burdindegia

HIZTEGIA

KULTURA SAILA
Hizkuntza Politikarako Sailburuordetza
DEPARTAMENTO DE CULTURA
Viceconsejería de Política Lingüística

Eusko Jaurlaritzaren Argitalpen Zerbitzu Nagusia
Servicio Central de Publicaciones del Gobierno Vasco

Vitoria-Gasteiz, 2012

Lan honen bibliografia-erregistroa
Eusko Jaurlaritzaren Liburutegi Nagusiaren katalogoa aurki daiteke:

<http://www.euskadi.net/ejgvbiblioteca>

Argitaraldia:	I.a, 2012ko azaroa
Ale-kopurua:	1.500 ale
© argitaraldi honena:	Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorra
Argitaratzailea:	Eusko Jaurlaritzaren Argitalpen Zerbitzu Nagusia Servicio Central de Publicaciones del Gobierno Vasco Donostia-San Sebastián, I - 01010 Vitoria-Gasteiz
Internet:	www.euskara.euskadi.net/euskalterm
Inprimaketa:	XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
ISBN:	XXXXXXXXXXXXXX
Lege gordailua:	XXXXXXXXXX

HITZAURREA

HIzkuntza EROSO eta erraz hitz egin eta erabiliko bada, baliabide eta tresna egokiak beharrezkoak dira, eta eginkizun horretan leku garrantzitsua betetzen dute hiztegiek. Hizkuntzak etengabe aldatzen dira bizirik badaude, garai eta behar berrieta egokitzeko, eta, horrenbestez, hizkuntza baten modernizazioaren eta eguneratzearen prozesua ez da inoiz amaitzen. Horregatik, hizkuntzaren altxor lexikoa etengabe elikatu behar da, hizkuntza bera normalizatzeko batetik eta erabiltzaileen beharrei erantzuteko bestetik. Horregatik, helburu horri jarraituta argitaratzen dugu eskuartean duzun hiztegi hau, zalantzarik gabe, euskararen erabilera erraztuko duena.

Euskara Biziberritzeko Plan Nagusiak, corpus-plangintzari eta euskararen kalitateari dagokienez, Hiztegi Batua amaitu eta argitaratzea, eta datozen urteotarako terminologia-lanaren planginta egitea agindu zuen (EBPN VI.3.3.a).

Hori horrela, Hizkuntza Politikarako Sailburuordetzak (HPS) EBPNk agindutakoa gauzatzeko, hainbat ekimen jarri zuen martxan: batetik, “EUSKALTERM Euskal Terminologia Banku Publikoa” sortu zuen 2001ean; bestetik, Terminologia Batzordea era-tu zuen Euskararen Aholku Batzordearen barruan.

EUSKALTERM erabilera publikoko bankua da, Eusko Jaurlaritzak bideratu eta sustatu nahi duen terminologiaren produzioaren, ku-deaketaren eta hedapenaren muina. Banku hori metodologia eta irizpide jakin batzuen arabera egunerautu eta elikatzen da, beti ere Terminologia Batzordeak onartutako jarduketa-planak jarraituz.

Beraz, EUSKALTERM Terminologia Banku Publikoa etengabe elikatzen eta zabaltzen ari gara Hizkuntza Politikarako Sailburuordetzatik IVAPEkin lankidetzan, euskal terminologiaren normalizazioari eta zabalkundeari ekin eta eusteko. Terminologia Batzordeari dagokio, bestalde, terminologia-alorrean dauden lehentasunak finkatzea, lan-proposamenak egin, terminologia-lanerako irizpideak ezartzea eta abar.

Lan horren guztiaren emaitza da eskuartean duzuen hiztegi hau. Hiztegia jorratzen duen eremuko erabiltzaileen premiak asetze-ko baliagarri izatea nahi genuke, bai eta gure hizkuntzaren normalizazio eta eguneraketaren bidean urrats garrantzitsua izatea ere. Hiztegi hau eta honekin batera argitaratzen ditugun guztiak eguneroko jardunean erabiltzen animatzen zaituztegu guztiok, euskaldunok lexiko gero eta aberatsagoa izan dezagun gure eguneroko bizitzan ere.

Vitoria-Gasteiz, 2012ko urriaren 1a

Lourdes Auzmendi Ayerbe
Hizkuntza Politikarako sailburuordea

HIZTEGIARI BURUZKO ARGIBIDEAK

Hiztegi hau UZEI Terminologia eta Lexikografia Zentroak egin du EUSKALTERM Terminologia Banku Publikoa (www.euskara.euskadi.net/euskalterm) eguneratzeko eta elikatzeko entitate horrek Hizkuntza Politikarako Sailburuordetzairekin (HPS) izenpetutako kontratuaren barruan. Kontratuok HPSk eta IVAPek finantzatu dituzte, bi erakunde horiek sinatutako hitzarmenen bidez.

EUSKALTERM Terminologia Banku Publikoa da Terminologia Batzordeak finkatutako terminologia-lana zabaltzeko ardatza. Aldi berean esan behar da Terminologia Batzordeak onartutako jarduketa-planen barruan ezarritako lehentasunen arabera eguneratzen dela Terminologia Banku Publikoa.

Euskararen Aholku Batzordeko Terminologia Batzordeak¹ euskarazko terminologia-lanerako finkatu zuen metodologiari jarraituta, hiztegi hau, lehenengo, hizkuntzalariez eta eremuko adituez osatutako batzorde teknikoak aztertu eta landu zuen, Terminologia Batzordeari behin betiko proposamena luzatzeko. Normalizazio-prozesuaren azken urratsa Terminologia Batzordeak onartzea izan da.

Beraz, hemen duzue eremu honetako terminologiaren erabiltzaileei **Terminologia Batzordeak gomendatzen dien terminologia**.

¹ 176/2007 DEKRETUA, urriaren 16ko, Euskararen Aholku Batzordeari buruzkoa

Hiztegian erabilitako ponderazio-markak:

- (4) Termino normalizatua / gomendatua
- (3) Termino onartua (baina ez lehenetsia, beste bat gomendatzen delako)

Hiztegian erabilitako laburzapenak:

eu euskara

es español

fr français

en english

Sin. sinonimoa

Ik. ikus

NORMALIZAZIOA

BATZORDE TEKNIKOA

Jexux Aizpurua (Goierrri Eskola)

Alfontso Mujika (Elhuyar)

Iker Etxebeste (UZEI)

Koordinatzailea: **Jone Agirrekoiko** (HPS)

TERMINOLOGIA BATZORDEA

Lourdes Auzmendi Ayerbe, Hizkuntza Politikarako sailburuordea

Mª Encarnacion Echazarra Huguet, IVAPeko zuzendari nagusia

Ivan Igartua Ugarte, EABko idazkaria

Araceli Díaz de Lezana Fernández de Gamarra, Hizkuntza Politikarako Sailburuordetako ordezkaria

Maite Imaz Leunda, IVAPeko ordezkaria

Andoni Sagarna Izagirre, Euskaltzaindiaren ordezkaria

Iker Etxebeste Zubizarreta, Unibertsitate Zerbitzuetarako Euskal Ikastetxeko (UZEIko) ordezkaria

Xabier Alberdi Larizgoitia, Euskal Herriko Unibertsitateko Euskara Institutuko ordezkaria

Ibon Olaziregi Salaberria, Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Sailaren Euskara Zerbitzuaren ordezkaria

Mertxe Olaizola Maiz, aditua

Alberto Atxabal Rada, aditua

Joseba Erkizia Itoitz, aditua

Miel Loinaz Beristain, aditua

Asier Larrinaga Larrazabal, aditua

Alfontso Mujika Etxeberria, aditua

EREMU - ZUHAITZA

- 1 Finkatzeko materiala**
- 2 Etxerako burdin tresnak eta osagarriak**
- 3 Esku-erremintak eta osagarriak**
- 4 Erreminta elektrikoak eta osagarriak**
- 5 Bestelakoak**

AURKIBIDEA

Bokabularioa sailka	11
1. Finkatzeko materiala.....	12
2. Etxerako burdin tresnak eta osagarriak ..	16
3. Esku-erremintak eta osagarriak.....	18
4. Erreminta elektrikoak eta osagarriak....	24
5. Bestelakoak	26
Euskarazko aurkibidea	27
Gaztelaniazko aurkibidea	33
Frantsesezko aurkibidea	39
Ingelesezko aurkibidea	45
Erreferentzia bibliografikoak.....	51

BOKABULARIOA SAILKA

I. FINKATZEKO MATERIALA

1

ainguratzeko tako (4)

es	taco de anclaje; anclaje
fr	cheville d'ancrage
en	anchor plug

2

Allen torloju (4)

es	tornillo Allen
fr	vis Allen
en	Allen screw

3

antzadilla (4)

Kanpoaldetik ildaska bat duen metalezko uztai luzanga. Kanpoko ildaska inguratzen duen soka babesteko erabiltzen da, uztaiaren barrutik pasatzen den elementuak soka honda ez dezan.

es	guardacabo
fr	cosse
en	thimble

4

azkoin (4)

es	tuerca
fr	écrou
en	nut

5

azkoin hexagonal (4)

es	tuerca hexagonal
fr	écrou hexagonal; écrou à six pans
en	hexagonal nut

6

azkoin itsu (4)

es	tuerca ciega
fr	écrou borgne
en	cap nut; blind nut

7

azkoin karratu (4)

es	tuerca cuadrada
fr	écrou carré
en	square nut

8

banda (4)

es	bisagra
fr	charnière
en	hinge

9

banda ezkutu (4)

es	bisagra oculta
fr	charnière invisible
en	concealed hinge

10

begi-torloju ireki (4)

es	hembrilla abierta
fr	piton fileté ouvert; boulon à œil ouvert
en	open eye bolt

11

begi-torloju itxi (4)

es	hembrilla cerrada
fr	piton fileté; boulon à œil fermé
en	closed eye bolt

12

berno (4)

es	Sin. buloi (4)
fr	perno
en	bolt

13

besarkagailu (4)

Lotu beharreko piezak besarkatzen dituen eraztun moduko lotura-elementua. Torloju batez estutu ohi da.

es	abrazadera
fr	collier
en	hose clamp

14**brida (4)**

Lotu beharreko piezak inguratzentz eta estutzen dituen lotura-elementu malgu eta estua. Hertz modukoak ditu luzera osoan zehar, eta muturretako bat zuloduna da; beste muturra zulo horretatik sartzen da, eta, estutu eta gero, hortzek ez dute brida askatzen edo lasaitzen uzten.

es	brida
fr	bride
en	flange

buloi

Ik. berno

15**errematxе (4)**

es	remache; roblón
fr	rivet
en	rivet; clinch

16**eskuaира (4)**

es	escuadra
fr	équerre
en	bracket

17**eslingа (4)**

es	eslinga
fr	élingue
en	sling

18**girgilу (4)**

U itxura duen metalezko lotura-pieza. Bi muturrik zulatuak ditu, eta zulo horretatik kabilia bat sartzen da, pieza ixteko.

es	grillete
fr	manille
en	shackle

19**gontz (4)**

Bi pieza metaliko askez osatutako giltzadura. Pieza horietako bat zuloduna edo emea da, eta atearen edo leihoaaren markoari lotzen zaio; bestea ziri modukoa edo arra da, eta ate- edo leihorriaren lotzen da.

es	gozne; pernio
fr	gond
en	strap hinge

20**granpilloi (4)**

Sin. urkila-grapa (3)

es	grampillón
fr	crampon; clou à deux pointes
en	staple

21**Grower zirrindola (4)**

Erradio baterik ebakita eta helize modura deformatutu dagoen zirrindola. Azkoina askatza eragozten du forma berezi horrek.

es	arandela Grower
fr	rondelle Grower
en	lock washer

22**hagaxka hariztatu (4)**

es	varilla roscada
fr	tige filetée
en	threaded rod

23**iltze (4)**

es	clavo
fr	clou
en	nail

24**iltze burugabe (4)**

es	clavo sin cabeza
fr	clou sans tête
en	pin

25

iltze burulau (4)

- es** clavo de cabeza plana
fr clou à tête plate
en flat-headed nail

26

izar-zirrindola (4)

- es** arandela de estrella; arandela dentada
fr rondelle en étoile; rondelle éventail
en star washer; toothed washer

27

kable-grapa (4)

- es** grapa de cable
fr attache-câble
en wire clamp; cable clip

28

kako (4)

- es** gancho
fr crochet
en croc

29

kako-iltze (4)

Burua angelu zuzen modura okertua duen iltzea. Horman iltzatuta, gauzak zintzilikatzeko erabiltzen da.

- es** escarpia; alcayata
fr clou à crochet
en hook

30

mosketoi (4)

Malgukidun pieza giltzatu batez ixten eta irekitzen den metalezko eraztuna. Gauzak erraz eta azkar lotzeko zein askatzeko erabiltzen da.

- es** mosquetón
fr mousqueton
en carabiner

31

piano-banda (4)

Kabila luzea eta, beraz, xafla luze eta estuak dituen banda-mota. Ohiko zentimetro urrien ordez, lotura-gainazal luze eta jarraitua eskaintzen du; adibidez, piano baten tapa ixteko.

- es** bisagra de piano
fr charnière à piano
en piano hinge

32

puntapax (4)

2 mm baino diametro txikiagoko iltze-mota.

- es** punta de París
fr pointe de Paris
en wire nail

33

sarraila-zilindro (4)

- es** bombillo
fr cylindre de serrure
en lock cylinder

34

tako (4)

- Sin. ziri (4)
es taco
fr cheville
en plug

35

tako zabalgarri (4)

- es** taco expansible; taco de expansión
fr cheville à expansion
en expansion bolt

36

tatxet (4)

Buru handi eta zapaleko iltze motza. Gehienbat tapizak eta linolioak lotzeko erabiltzen da.

- es** tachuela; clavo tapicero
fr broquette; semence
en tack; sprig nail

37

tenkagailu (4)

es tensor

fr tendeur

en stretcher

38

tirafondo (4)

es tirafondo

fr tire-fond; vis à bois

en wood screw

39

torloju (4)

es tornillo

fr vis

en screw

40

torloju burubiribil (4)

es tornillo de cabeza redonda

fr vis à tête ronde

en button-head screw

41

torloju burufresatu (4)

es tornillo de cabeza fresada

fr vis à tête fraisée

en countersunk screw

42

torloju buruhexagonal (4)

es tornillo de cabeza hexagonal

fr vis à tête hexagonale; vis à tête à six pans

en hexagon head screw

43

torloju buruzilindriko (4)

es tornillo de cabeza cilíndrica

fr vis à tête cylindrique

en fillister head screw

44

tximeleta-azkoin (4)

es tuerca de mariposa; palomilla

fr écrou à oreilles; écrou papillon;

écrou à ailettes

en wing nut; fly nut

urkila-grapa

Ik. granpilloi

ziri

Ik. tako

45

zirrindola (4)

es arandela

fr rondelle

en washer

2. ETXERAKO BURDIN TRESNAK ETA OSAGARRIAK

46

aldaba (4)

- es** aldaba
fr heurtoir; marteau
en knocker

47

ate-eskuleku (4)

- es** manija de puerta; manilla de puerta
fr poignée de porte
en door handle

48

ate-ixteko (4)

Irekitzen den atea automatikoki ixten duen aparatu malgukiduna.

- es** cierrapuertas
fr ferme-porte
en door check

49

ate-topo (4)

- es** topo de puerta
fr arrêt de porte
en doorstop

50

behatzulo (4)

- es** mirilla
fr judas
en peephole

51

errezel-barra (4)

- es** barra de cortina
fr barre de rideau
en curtain rod

52

errezel-uztai (4)

- es** anilla de cortina
fr anneau de rideau
en curtain ring

53

giltzarrapo (4)

- es** candado
fr cadenas
en padlock

54

helduleku (4)

- es** tirador; asa
fr poignée; bouton
en knob

55

juntura-estalki (4)

- es** tapajuntas; cubrejuntas
fr couvre-joint
en butt strap

56

kisketa (4)

- es** pestillo; pasador
fr pêne
en latch

57

kutxa gotor (4)

- es** caja de caudales; caja fuerte
fr coffre-fort
en safe; strong box; safety box

58

landatzeko saraila (4)

- es** cerradura de embutir
fr serrure à entailler
en flush lock

59

morroilo (4)

- es** cerrojo
fr verrou
en door bolt; latch

60

postontzi (4)

- es** buzón
fr boîte aux lettres
en mailbox

61

sarraila (4)

- es** cerradura
fr serrure
en lock

62

segurtasun handiko sarraila (4)

- es** cerradura de alta seguridad
fr serrure haute sécurité
en high-security lock

63

segurtasun-kate (4)

Atea zertxobait ireki arren segurtasun-lotura bat izateko jartzen den katea. Katearen mutur bat atearen orrian finkatuta dago, eta, segurtasun-lotura ezarri nahi denean, beste muturra atearen markoari lotzen zaio.

- es** cadena de seguridad
fr chaîne de sécurité
en safety chain

64

tiradera-gidari (4)

- es** guía de cajón
fr coulisse de tiroir
en drawer slide

3. ESKU-ERREMINTAK ETA OSAGARRIAK

65

aliketa orokorrak (4)

- es** alicates universales
fr pince universelle
en combination pliers; universal pliers

66

aliketa puntabiribilak (4)

- es** alicates de boca redonda
fr pince à bec rond
en round nose pliers

67

aliketa puntalauak (4)

- es** alicates de boca plana
fr pince à bec plat
en flat nose pliers

68

aliketak (4)

- es** alicates
fr pince
en pliers

69

Allen giltza (4)

- es** llave Allen
fr clé Allen; clé mâle hexagonale
en Allen wrench; hex head key

argiketari-artaziak

Ik. argiketari-guraizeak

70

argiketari-guraizeak (4)

- Sin. argiketari-artaziak (4)
es tijeras de electricista
fr ciseaux d'électricien
en electrician scissors

71

arraspa (4)

- Sin. errasketa (4)
es rasqueta
fr grattoir
en scraper

72

arraspa (4)

- Sin. lima-arraspa (4)
es escofina; raspa
fr râpe
en rasp

73

arraspa biribil (4)

- es** escofina redonda
fr râpe ronde
en round rasp

74

arraspa erdibiribil (4)

- es** escofina de media caña
fr râpe demi-ronde
en half-round rasp

75

arraspa lau (4)

- es** escofina plana
fr râpe plate
en flat rasp

artaziak

Ik. guraizeak

76

bihurkin (4)

- es** destornillador
fr tournevis
en screwdriver

77

bihurkin puntalau (4)

- es** destornillador de boca plana
fr tournevis à pointe plate
en flat tip screwdriver

78

bihurkin ukondotu (4)

- es** destornillador acodado
fr tournevis coudé
en offset screwdriver

79

birabarki (4)

- es** berbiquí
fr vilebrequin
en speed brace; bit brace

80

burbuilazko nibel (4)

- es** nivel de burbuja
fr niveau à bulle
en bubble level; air level

81

daratulu (4)

- es** taladro; chignole
fr drille
en hand drill

82

ebakitzeko aliketak (4)

- es** alicates de corte
fr pince coupante
en cutting pliers

errasketa

Ik. arrasca

83

erreminita-kutxa (4)

- es** caja de herramientas
fr boîte à outils
en tool box

84

esku-erreminita (4)

- Sin. esku-tresna (4)
es herramienta de mano; herramienta manual
fr outil à main
en hand tool

esku-tresna

Ik. esku-erreminta

85

espatula (4)

- es** espátula
fr spatule
en spatula

86

giltza (4)

- es** llave
fr clé; clef
en wrench; spanner

87

giltza finko (4)

- Sin. giltza lau (3)
es llave fija; llave plana
fr clé plate; clé fixe
en fixed spanner; machine wrench

88

giltza ingles (4)

- Sin. giltza zabalgari (3)
es llave inglesa; llave ajustable
fr clé anglaise; clé à molette; clef ajustable
en shifting spanner; monkey wrench; adjustable spanner; screw wrench

giltza lau

Ik. giltza finko

89

giltza ukondotu (4)

- es** llave acodada
fr clé coudée; clef coudée
en bent wrench; offset wrench

giltza zabalgarri

Ik. giltza ingeles

90

ginbalet (4)

Sin. laztabin (3)

es barrena

fr vrille

en gimlet

91

gubia (4)

es gubia

fr gouge

en gouge

92

guraizeak (4)

Sin. artaziak (4)

es tijeras

fr ciseaux

en scissors

hodi-formako giltza

Ik. tutu-erako giltza

93

hotzeko zizel (4)

es cortafrió

fr ciseau à froid

en cold chisel

94

igeltsero-aitzur (4)

Mutur bat aitzur modukoa eta bestea pikotx edo aizkora modukoa dituen lanabes kirtenduna.

es alcotana

fr décintoir; hachette de maçon

en pickaxe

95

iltzagailu (4)

Iltzeak grapagailuen modura iltzatzen dituen tresna elektriko edo pneumatikoa.

es clavadora

fr clouseuse

en gun nailer

96

inausteko zerrote (4)

es serrucho de podar

fr scie à élaguer

en pruning saw

97

inglete-kutxa (4)

Zurezko piezak angelu jakin batean mozteko tresna. Zurezko pieza inglete-kutxan jartzen da, eta kuxtak dituen erretenetako batean sartzen da zerra, bere mozte-lana angelu konkreto batean egin dezan.

es caja de ingletes

fr boîte à onglets

en mitre box

98

inglete-zerra (4)

es sierra de inglete; sierra ingletea-dora

fr scie à onglets

en mitre-cutting saw

99

ingude (4)

es yunque

fr enclume

en anvil

100

izar-bihurkin (4)

es destornillador de estrella

fr tournevis cruciforme

en cross head screwdriver

101

izar-giltza (4)

es llave de estrella

fr clé en étoile

en star wrench

jostun-artaziak

Ik. jostun-guraizeak

102

jostun-guraizeak (4)

- Sin. jostun-artaziak (4)
es tijeras de costura
fr ciseaux de tailleur
en tailor's scissors

103

kalibre (4)

- es** calibre; pie de rey
fr pied à coulisse
en slide caliper

104

karraka (4)

- Sin. lima (4)
es lima
fr lime
en file

karraka

Ik. trinket

105

karraka biribil (4)

- Sin. lima biribil (4)
es lima redonda
fr lime ronde
en round file

106

karraka erdibiribil (4)

- Sin. lima erdibiribil (4)
es lima mediacaña; lima de media caña
fr lime demi-ronde; lime mi-ronde
en half-round file

107

karraka karratu (4)

- Sin. lima karratu (4)
es lima cuadrada
fr lime carrée
en square file

108

karraka lau (4)

- Sin. lima lau (4)
es lima plana
fr lime plate
en flat-file

109

karraka triangeluar (4)

- Sin. lima triangeluar (4)
es lima tres cuartos; lima triangular
fr lime triangulaire
en triangular file; three-square file

110

karrozari-mailu (4)

- es** martillo de carrocero
fr marteau de carrossier
en body hammer

111

kazola-giltza (4)

- es** llave de vaso
fr clé à canon; clef canon
en box wrench

112

kurrikak (4)

- es** tenazas
fr tenailles
en nippers; pincers

113

kuter (4)

- es** cúter
fr cutter
en cutter

laztabin

Ik. ginbalet

lima

Ik. karraka

lima biribil

Ik. karraka biribil

lima erdibiribil

Ik. karraka erdibiribil

lima karratu

Ik. karraka karratu

lima lau

Ik. karraka lau

lima triangeluar

Ik. karraka triangeluar

lima-arrasca

Ik. arrasca

114

lixa (4)

Sin. lizpaper (3)

es papel de lija; lija

fr papier de verre; papier de sable

en sandpaper

lizpaper

Ik. lixa

115

mailu (4)

es martillo

fr marteau

en hammer

116

mailu horzdun (4)

es martillo de dientes; martillo de orejas

fr marteau à panne fendue; marteau à dent

en claw hammer

117

mazo (4)

es maza; maceta

fr maillet

en mallet

118

nibel (4)

es nivel

fr niveau

en level

119

paleta (4)

es paleta; palustre

fr truelle

en trowel

120

Phillips bihurkin (4)

es destornillador Phillips

fr tournevis Phillips

en Phillips screwdriver

121

Pozidriv bihurkin (4)

es destornillador Pozidriv

fr tournevis Pozidriv

en Pozidriv screwdriver

122

puntzoi (4)

es punzón

fr poinçon

en punch

123

sarjenta (4)

es sargenta

fr serre-joint

en clamp

silikona-aplikagailu

Ik. silikona-pistola

124

silikona-pistola (4)

Sin. silikona-aplikagailu (4)

es pistola de silicona

fr pistolet à silicone; applicateur de silicone

en silicon applicator

125

Stillson giltza (4)

es llave Stillson; llave de grifa; llave para tubos

fr clé Stillson; clé à griffe

en Stillson wrench

126

Torx bihurkin (4)

es destornillador Torx

fr tournevis Torx

en Torx screwdriver

127

trinket (4)

Sin. karraka (3)

Kirtenaren joan-otorriko biraketa-mugimendua ardatzean noranzko bakarreko biraketa eragiten duen tresna. Efektu hori lortzeko, gurpil horzunduneko mekanismo berezia du.

es carraca; trinquete

fr cliquet; crécelle

en ratchet

128

trintxa (4)

es formón

fr ciseau à bois

en chisel

129

tutu-ebakitzaire (4)

es cortatubos

fr coupe-tuyaux; coupe-tubes

en pipe cutter; tube cutter

130

tutu-erako giltza (4)

Sin. hodi-formako giltza (4)

es llave de tubo

fr clé tubulaire; clé en tube

en tubular box wrench

131

zerra-arku (4)

es arco de sierra

fr arc de scie

en bow saw

132

zerra-orri (4)

es hoja de sierra

fr lame de scie

en saw blade

133

zerrote (4)

es serrucho; sierra de mano

fr scie à main; égoïne

en handsaw

134

zerrote bizkardun (4)

es serrucho de costilla

fr scie à dos

en back saw

135

zerrote puntadun (4)

es serrucho de punta

fr scie à guichet

en compass saw

136

zurgin-mailu (4)

es martillo de carpintero

fr marteau de menuisier

en joiner's hammer

4. ERREMINTA ELEKTRIKOAK ETA OSAGARRIAK

137

baraunts (4)

- es** broca
fr foret; mèche
en drill; bit

138

baraunts-zorrozkailu (4)

- es** afiladora de brocas
fr affûteuse de forets
en drill grinder

139

bihurkin elektriko (4)

- es** destornillador eléctrico
fr tournevis électrique; visseuse électrique
en screw driving machine

140

disko urragarri (4)

- es** disco abrasivo
fr disque abrasif
en abrasive disc

141

disko-makina (4)

Ardatzaren inguruaren disco urragarri bat birarazten duen biraketa-tresna elektrikoa. Gauzak zorrozteko, ebakitzeko, leuntzeko, bizarrak kentzeko eta antzeko lanetarako erabiltzen da.

- es** amoladora
fr meuleuse
en disc grinder

142

errematxagailu (4)

- es** remachadora
fr riveteuse; machine à rivet
en riveting machine

143

erreminita elektriko (4)

- Sin. tresna elektriko (4)
es herramienta eléctrica
fr outil électrique
en electric tool

144

eskula zirkular (4)

- es** cepillo circular
fr brosse circulaire
en circular brush

145

fresa (4)

- es** fresa
fr fraise
en cutter

146

gubil (4)

- es** buril
fr burin
en burin

147

harri-barauts (4)

- es** broca para piedra
fr mèche à pierre
en stone drill

148

inguratzeko zerra (4)

- es** sierra de contornear; sierra de calar
fr scie à chantourner; scie sauteuse
en turning saw; jig saw

149

koroa-barauts (4)

- Zuloaren barruko material guztia harrotu ordez, diskoa edo zilindroa osorik ebakitzuen duen barauts-mota.

Hodi horzdun baten moduko muturra du, eta, gehienetan, diametro handiko zuloak egiteko erabiltzen da.

- es** broca de corona; trépano
- fr** mèche à couronne; trépan
- en** boring bit

150**leuntzeko makina (4)**

Elementu birakari bat mugiaraziz gainazalak leun eta distiratsu uzteko erabiltzen den makina.

- es** pulidora
- fr** polisseuse
- en** polishing machine

151**lixatzeko makina (4)**

- es** lijadora
- fr**ponceuse
- en** sanding machine

152**metal-barauts (4)**

- es** broca para metal
- fr** foret à métal
- en** metal drill

tresna elektriko

Ik. erreminta elektriko

153**zulagailu (4)**

Sin. zulatzeko makina (4)

- es** taladro; taladradora
- fr** perceuse; machine à percer
- en** drill

154**zulagailu kolpekari (4)**

- es** taladro percutor
- fr** perceuse à percussion
- en** impact drill

zulatzeko makina

Ik. zulagailu

155**zur-barauts (4)**

- es** broca para madera
- fr** foret à bois
- en** wood drill

5. BESTELAKOAK

156

alanbre (4)

- es** alambre
fr fil; fil métallique
en wire

157

burlet (4)

- es** burlete
fr bourrelet
en weather strip

158

gasezko soldagailu (4)

- es** soldador de gas
fr fer à souder à gaz
en gas heated soldering iron

159

iman (4)

- es** imán
fr aimant
en magnet

160

kola zuri (4)

- es** cola blanca
fr colle blanche
en white glue

neurketa-zinta

Ik. zinta metriko

161

polea (4)

Sin. txirrika (4)

- es** polea
fr poulie
en pulley

162

silikona (4)

- es** silicona
fr silicone
en silicone

163

soldagailu elektriko (4)

- es** soldador eléctrico
fr fer à souder électrique
en electric soldering iron

txirrika

Ik. polea

164

ukipen-kola (4)

- es** cola de contacto
fr colle de contact
en contact adhesive

165

zinta isolatzaile (4)

- es** cinta aislante
fr ruban isolant
en insulating tape

166

zinta metriko (4)

- Sin. neurketa-zinta (4)
- es** cinta métrica
fr ruban métrique; ruban de mesure
en tape measure

EUSKARAZKO AURKIBIDEA

A

- ainguratzeko tako, 1
- alanbre, 156
- aldaba, 46
- aliketa orokorrak, 65
- aliketa puntabiribilak, 66
- aliketa puntalauak, 67
- aliketak, 68
- Allen giltza, 69
- Allen torloju, 2
- antzadilla, 3
- argiketari-artaziak, 70
- argiketari-guraizeak, 70
- arraspa, 71, 72
- arraspa biribil, 73
- arraspa erdibiribil, 74
- arraspa lau, 75
- artaziak, 92
- ate-eskuleku, 47
- ate-ixteko, 48
- ate-tope, 49
- azkoin, 4
- azkoin hexagonal, 5
- azkoin itsu, 6
- azkoin karratu, 7

B

- banda, 8
- banda ezkutu, 9
- barauts, 137
- barauts-zorrozkailu, 138
- begi-torloju ireki, 10
- begi-torloju itxi, 11
- behatxulo, 50
- berno, 12

- besarkagailu, 13
- bihurkin, 76
- bihurkin elektriko, 139
- bihurkin puntalau, 77
- bihurkin ukondotu, 78
- birabarki, 79
- brida, 14
- buloi, 12
- burbuilazko nibel, 80
- burlet, 157

D

- daratulu, 81
- disko urragarri, 140
- disko-makina, 141

E

- ebakitzeko aliketak, 82
- errasketa, 71
- errematxagailu, 142
- errematxe, 15
- erreminta elektriko, 143
- erreminta-kutxa, 83
- errezel-barra, 51
- errezel-uztai, 52
- eskuaira, 16
- esku-erreminta, 84
- esku-tresna, 84
- eskuila zirkular, 144
- eslinga, 17
- espatula, 85

F

fresa, 145

G

gasezko soldagailu, 158
giltza, 86
giltza finko, 87
giltza ingeles, 88
giltza lau, 87
giltza ukondotu, 89
giltza zabalgarri, 88
giltzarrapo, 53
ginbalet, 90
girgilu, 18
gontz, 19
granpilloi, 20
Grower zirrindola, 21
gubia, 91
gubil, 146
guraizeak, 92

igeltsero-aitzur, 94
iltzagailu, 95
iltze, 23
iltze burugabe, 24
iltze burulau, 25
iman, 159
inausteko zerrote, 96
inglete-kutxa, 97
inglete-zerra, 98
ingude, 99
inguratzeko zerra, 148
izar-bihurkin, 100
izar-giltza, 101
izar-zirrindola, 26

J

jostun-artaziak, 102
jostun-guraizeak, 102
juntura-estalki, 55

H

hagaxka hariztatu, 22
harri-barauts, 147
helduleku, 54
hodi-formako giltza, 130
hotzeko zizel, 93

K

kable-grapa, 27
kako, 28
kako-iltze, 29
kalibre, 103
karraka, 104
karraka, 127
karraka biribil, 105
karraka erdibiribil, 106
karraka karratu, 107

karraka lau, 108
karraka triangeluar, 109
karrozari-mailu, 110
kazola-giltza, 111
kisketa, 56
kola zuri, 160
koroa-barauts, 149
kurrikak, 112
kuter, 113
kutxa gotor, 57

L

landatzeko sarraila, 58
laztabin, 90
leuntzeko makina, 150
lima, 104
lima biribil, 105
lima erdibiribil, 106
lima karratu, 107
lima lau, 108
lima triangeluar, 109
lima-arrasca, 72
lixa, 114
lixatzeko makina, 151
lizpaper, 114

M

mailu, 115
mailu horzdun, 116
mazo, 117
metal-barauts, 152
morroilo, 59
mosketoi, 30

neurketa-zinta, 166
nibel, 118

P

paleta, 119
Phillips bihurkin, 120
piano-banda, 31
polea, 161
postontzi, 60
Pozidriv bihurkin, 121
puntapax, 32
puntzoi, 122

S

sarjenta, 123
sarraila, 61
sarraila-zilindro, 33
segurtasun handiko sarraila, 62
segurtasun-kate, 63
silikona, 162
silikona-aplikagailu, 124
silikona-pistola, 124
soldagailu elektriko, 163
Stillson giltza, 125

T

tako, 34
tako zabalgarri, 35
tatxet, 36
tenkagailu, 37
tiradera-gidari, 64
tirafondo, 38
torloju, 39
torloju burubiribil, 40
torloju burufresatu, 41
torloju buruhexagonal, 42
torloju buruzilindriko, 43
Torx bihurkin, 126
tresna elektriko, 143
trinket, 127
trintxa, 128
tutu-ebakitzaire, 129
tutu-erako giltza, 130
tximeleta-azkoin, 44
txirrika, 161

Z

zerra-arku, 131
zerra-orri, 132
zerrote, 133
zerrote bizkardun, 134
zerrote puntadun, 135
zinta isolatzaile, 165
zinta metriko, 166
ziri, 34
zirrindola, 45
zulagailu, 153
zulagailu kolpekari, 154
zulatzeko makina, 153
zur-barauts, 155
zurgin-mailu, 136

U

ukipen-kola, 164
urkila-grapa, 20

GAZTELANIAZKO AURKIBIDEA

A

abrazadera, 13
afiladora de brocas, 138
alambre, 156
alcayata, 29
alcotana, 94
aldaba, 46
alicates, 68
alicates de boca plana, 67
alicates de boca redonda, 66
alicates de corte, 82
alicates universales, 65
amoladora, 141
anclaje, 1
anilla de cortina, 52
arandela, 45
arandela de estrella, 26
arandela dentada, 26
arandela Grower, 21
arco de sierra, 131
asa, 54

B

barra de cortina, 51
barrena, 90
berbiquí, 79
bisagra, 8
bisagra de piano, 31
bisagra oculta, 9
bombillo, 33
brida, 14
broca, 137
broca de corona, 149
broca para madera, 155
broca para metal, 152

broca para piedra, 147
buril, 146
burlete, 157
buzón, 60

C

cadena de seguridad, 63
caja de caudales, 57
caja de herramientas, 83
caja de ingletes, 97
caja fuerte, 57
calibre, 103
candado, 53
carraca, 127
cepillo circular, 144
cerradura, 61
cerradura de alta seguridad, 62
cerradura de embutir, 58
cerrojo, 59
chignole, 81
cierrapuertas, 48
cinta aislante, 165
cinta métrica, 166
clavadora, 95
clavo, 23
clavo de cabeza plana, 25
clavo sin cabeza, 24
clavo tapicero, 36
cola blanca, 160
cola de contacto, 164
cortafrío, 93
cortatubos, 129
cubrejuntas, 55
cúter, 113

D

destornillador, 76
destornillador acodado, 78
destornillador de boca plana, 77
destornillador de estrella, 100
destornillador eléctrico, 139
destornillador Phillips, 120
destornillador Pozidriv, 121
destornillador Torx, 126
disco abrasivo, 140

E

escarpia, 29
escofina, 72
escofina de media caña, 74
escofina plana, 75
escofina redonda, 73
escuadra, 16
eslinga, 17
espátula, 85

F

formón, 128
fresa, 145

G

gancho, 28
gozne, 19
grampillón, 20

grapa de cable, 27
grillete, 18
guardacabo, 3
gubia, 91
guía de cajón, 64

H

hembrilla abierta, 10
hembrilla cerrada, 11
herramienta de mano, 84
herramienta eléctrica, 143
herramienta manual, 84
hoja de sierra, 132

I

imán, 159

L

lijas, 114
lijadora, 151
lima, 104
lima cuadrada, 107
lima de media caña, 106
lima mediacaña, 106
lima plana, 108
lima redonda, 105
lima tres cuartos, 109
lima triangular, 109
llave, 86
llave acodada, 89
llave ajustable, 88

llave Allen, 69
llave de estrella, 101
llave de grifa, 125
llave de tubo, 130
llave de vaso, 111
llave fija, 87
llave inglesa, 88
llave para tubos, 125
llave plana, 87
llave Stillson, 125

M

maceta, 117
manija de puerta, 47
manilla de puerta, 47
martillo, 115
martillo de carpintero, 136
martillo de carrocería, 110
martillo de dientes, 116
martillo de orejas, 116
maza, 117
mirilla, 50
mosquetón, 30

N

nivel, 118
nivel de burbuja, 80

P

paleta, 119
palomilla, 44
palustre, 119
papel de lija, 114
pasador, 56
pernio, 19
perno, 12
pestillo, 56
pie de rey, 103
pistola de silicona, 124
polea, 161
pulidora, 150
punta de París, 32
punzón, 122

R

raspa, 72
rasqueta, 71
remachadora, 142
remache, 15
roblón, 15

S

sargentia, 123
serrucho, 133
serrucho de costilla, 134
serrucho de podar, 96
serrucho de punta, 135
sierra de calar, 148
sierra de contornear, 148

sierra de inglete, 98
sierra de mano, 133
sierra ingleteadora, 98
silicona, 162
soldador de gas, 158
soldador eléctrico, 163

T

tachuela, 36
taco, 34
taco de anclaje, 1
taco de expansión, 35
taco expansible, 35
taladradora, 153
taladro, 81, 153
taladro percutor, 154
tapajuntas, 55
tenazas, 112
tensor, 37
tijeras, 92
tijeras de costura, 102
tijeras de electricista, 70
tirador, 54
tirafondo, 38

tope de puerta, 49
tornillo, 39
tornillo Allen, 2
tornillo de cabeza cilíndrica, 43
tornillo de cabeza fresada, 41
tornillo de cabeza hexagonal, 42
tornillo de cabeza redonda, 40
trépano, 149
trinquete, 127
tuerca, 4
tuerca ciega, 6
tuerca cuadrada, 7
tuerca de mariposa, 44
tuerca hexagonal, 5

V

varilla roscada, 22

Y

yunque, 99

FRANTSESEZKO AURKIBIDEA

A

affûteuse de forets, 138
aimant, 159
anneau de rideau, 52
applicateur de silicone, 124
arc de scie, 131
arrêt de porte, 49
attache-câble, 27

B

barre de rideau, 51
boîte à onglets, 97
boîte à outils, 83
boîte aux lettres, 60
boulon, 12
boulon à œil fermé, 11
boulon à œil ouvert, 10
bourrelet, 157
bouton, 54
bride, 14
broquette, 36
brosse circulaire, 144
burin, 146

C

cadenas, 53
chaîne de sécurité, 63
charnière, 8
charnière à piano, 31
charnière invisible, 9
cheville, 34

cheville à expansion, 35
cheville d'ancrage, 1
ciseau à bois, 128
ciseau à froid, 93
ciseaux, 92
ciseaux de tailleur, 102
ciseaux d'électricien, 70
clé, 86
clé à canon, 111
clé à griffe, 125
clé à molette, 88
clé Allen, 69
clé anglaise, 88
clé coudée, 89
clé en étoile, 101
clé en tube, 130
clé fixe, 87
clé mâle hexagonale, 69
clé plate, 87
clé Stillson, 125
clé tubulaire, 130
clef, 86
clef ajustable, 88
clef canon, 111
clef coudée, 89
cliquet, 127
clou, 23
clou à crochet, 29
clou à deux pointes, 20
clou à tête plate, 25
clou sans tête, 24
cloueuse, 95
coffre-fort, 57
colle blanche, 160
colle de contact, 164
collier, 13
cosse, 3
coulisse de tiroir, 64
coupe-tubes, 129
coupe-tuyaux, 129
couvre-joint, 55

crampillon, 20
crécelle, 127
crochet, 28
cutter, 113
cylindre de serrure, 33

fil, 156
fil métallique, 156
foret, 137
foret à bois, 155
foret à métal, 152
fraise, 145

D

décintroir, 94
disque abrasif, 140
drille, 81

G

gond, 19
gouge, 91
grattoir, 71

E

écrou, 4
écrou à ailettes, 44
écrou à oreilles, 44
écrou à six pans, 5
écrou borgne, 6
écrou carré, 7
écrou hexagonal, 5
écrou papillon, 44
égoïne, 133
élingue, 17
enclume, 99
équerre, 16

H

hachette de maçon, 94
heurtoir, 46

J

judas, 50

F

fer à souder à gaz, 158
fer à souder électrique, 163
ferme-porte, 48

L

lame de scie, 132
lime, 104
lime carrée, 107
lime demi-ronde, 106

lime mi-ronde, 106
lime plate, 108
lime ronde, 105
lime triangulaire, 109

M

machine à percer, 153
machine à river, 142
maillet, 117
manille, 18
marteau, 46, 115
marteau à dent, 116
marteau à panne fendue, 116
marteau de carrossier, 110
marteau de menuisier, 136
mèche, 137
mèche à couronne, 149
mèche à pierre, 147
meuleuse, 141
mousqueton, 30

P

papier de sable, 114
papier de verre, 114
pêne, 56
perceuse, 153
perceuse à percussion, 154
pied à coulisse, 103
pince, 68
pince à bec plat, 67
pince à bec rond, 66
pince coupante, 82
pince universelle, 65
pistolet à silicone, 124
piton fileté, 11
piton fileté ouvert, 10
poignée, 54
poignée de porte, 47
poinçon, 122
pointe de Paris, 32
polisseuse, 150
ponceuse, 151
poulie, 161

R

N

niveau, 118
niveau à bulle, 80

O

outil à main, 84
outil électrique, 143

râpe, 72
râpe demi-ronde, 74
râpe plate, 75
râpe ronde, 73
rivet, 15
riveteuse, 142
rondelle, 45
rondelle en étoile, 26
rondelle éventail, 26
rondelle Grower, 21
ruban de mesure, 166
ruban isolant, 165
ruban métrique, 166

S

scie à chantourner, 148
scie à dos, 134
scie à élaguer, 96
scie à guichet, 135
scie à main, 133
scie à onglets, 98
scie sauteuse, 148
semence, 36
serre-joint, 123
serrure, 61
serrure à entailler, 58
serrure haute sécurité, 62
silicone, 162
spatule, 85

T

tenailles, 112
tendeur, 37
tige filetée, 22
tire-fond, 38

tournevis, 76
tournevis à pointe plate, 77
tournevis coudé, 78
tournevis cruciforme, 100
tournevis électrique, 139
tournevis Phillips, 120
tournevis Pozidriv, 121
tournevis Torx, 126
trépan, 149
truelle, 119

V

verrou, 59
vilebrequin, 79
vis, 39
vis à bois, 38
vis à tête à six pans, 42
vis à tête cylindrique, 43
vis à tête fraisée, 41
vis à tête hexagonale, 42
vis à tête ronde, 40
vis Allen, 2
visseuse électrique, 139
vrille, 90

INGELESEZKO AURKIBIDEA

A

abrasive disc, 140
adjustable spanner, 88
air level, 80
Allen screw, 2
Allen wrench, 69
anchor plug, 1
anvil, 99

B

back saw, 134
bent wrench, 89
bit, 137
bit brace, 79
blind nut, 6
body hammer, 110
bolt, 12
boring bit, 149
bow saw, 131
box wrench, 111
bracket, 16
bubble level, 80
burin, 146
butt strap, 55
button-head screw, 40

circular brush, 144
clamp, 123
claw hammer, 116
clinch, 15
closed eye bolt, 11
cold chisel, 93
combination pliers, 65
compass saw, 135
concealed hinge, 9
contact adhesive, 164
countersunk screw, 41
croc, 28
cross head screwdriver, 100
curtain ring, 52
curtain rod, 51
cutter, 113, 145
cutting pliers, 82

D

disc grinder, 141
door bolt, 59
door check, 48
door handle, 47
doorstop, 49
drawer slide, 64
drill, 137, 153
drill grinder, 138

C

cable clip, 27
cap nut, 6
carabiner, 30
chisel, 128

electric soldering iron, 163
electric tool, 143
electrician scissors, 70
expansion bolt, 35

E

F

file, 104
fillister head screw, 43
fixed spanner, 87
flange, 14
flat nose pliers, 67
flat rasp, 75
flat tip screwdriver, 77
flat-file, 108
flat-headed nail, 25
flush lock, 58
fly nut, 44

hook, 29
hose clamp, 13

I

impact drill, 154
insulating tape, 165

J

jig saw, 148
joiner's hammer, 136

G

gas heated soldering iron, 158
gimlet, 90
gouge, 91
gun nailer, 95

K

knob, 54
knocker, 46

H

half-round file, 106
half-round rasp, 74
hammer, 115
hand drill, 81
hand tool, 84
handsaw, 133
hex head key, 69
hexagon head screw, 42
hexagonal nut, 5
high-security lock, 62
hinge, 8

L

latch, 56, 59
level, 118
lock, 61
lock cylinder, 33
lock washer, 21

M

machine wrench, 87
magnet, 159
mailbox, 60
mallet, 117
metal drill, 152
mitre box, 97
mitre-cutting saw, 98
monkey wrench, 88

pin, 24
pliers, 112
pipe cutter, 129
pliers, 68
plug, 34
polishing machine, 150
Pozidriv screwdriver, 121
pruning saw, 96
pulley, 161
punch, 122

N

nail, 23
nippers, 112
nut, 4

rasp, 72
ratchet, 127
rivet, 15
riveting machine, 142
round file, 105
round nose pliers, 66
round rasp, 73

O

offset screwdriver, 78
offset wrench, 89
open eye bolt, 10

S

safe, 57
safety box, 57
safety chain, 63
sanding machine, 151
sandpaper, 114
saw blade, 132
scissors, 92
scraper, 71
screw, 39
screw driving machine, 139
screw wrench, 88
screwdriver, 76

P

padlock, 53
peephole, 50
Phillips screwdriver, 120
piano hinge, 31
pickaxe, 94

shackle, 18
shifting spanner, 88
silicon applicator, 124
silicone, 162
slide caliper, 103
sling, 17
spanner, 86
spatula, 85
speed brace, 79
sprig nail, 36
square file, 107
square nut, 7
staple, 20
star washer, 26
star wrench, 101
Stillson wrench, 125
stone drill, 147
strap hinge, 19
stretcher, 37
strong box, 57

T

tack, 36
tailor's scissors, 102
tape measure, 166
thimble, 3
threaded rod, 22
three-square file, 109

tool box, 83
toothed washer, 26
Torx screwdriver, 126
triangular file, 109
trowel, 119
tube cutter, 129
tubular box wrench, 130
turning saw, 148

U

universal pliers, 65

W

washer, 45
weather strip, 157
white glue, 160
wing nut, 44
wire, 156
wire clamp, 27
wire nail, 32
wood drill, 155
wood screw, 38
wrench, 86

ERREFERENTZIA BIBLIOGRAFIKOAK

- ADARRA LAN TRESNAK, S.A. *Herramientas de calidad. 11. 2002/03. Catálogo & Lista de precios.* Usurbil: Adarra Lan Tresnak. 2002.
- CASTORAMA. *Catalogue Bricolage, Amenagement, Decoration.* 1996.
- INDUS [burdindegia-enpresaren web orriko produktu-katalogoa] [linean]. [Kontsulta: 2005-03]. <<http://www.infe.es/prodesp.htm>>
- MINK, H. *Diccionario técnico = Dictionnaire technique. Español-francés.* Barcelona: Herder, 1988.
- ORTIZ, S.A. [Burdindegia-enpresaren web orriko produktu-katalogoa] [linean]. [Kontsulta: 2005-03]. <<http://www.ferreteriaortiz.es/store/a2z.aspx>>
- PABLO SCHROEDER, S.L. [Burdindegia-enpresaren web orriko produktu-katalogoa] [linean]. [Kontsulta: 2005-03]. <<http://www.pabloschroeder.com/webs/index.asp>>